

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2
Innovative Leadership Of School Administrators Chachoengsao Primary
Educational Service Area Office 2

กมลวรรณ มณีแสงวิจิตร*, นิวัตต์ น้อยมณี**, กัญกร เอี่ยมพญา***
Kamolwan Maneesangvijit*, Niwat Noymanee**, Kanporn Aiempaya***
มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ
Bangkok Suvarnabhumi University

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 317 คน ดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยเทียบสัดส่วนของประชากรกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างด้วย ค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อันดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

Abstract

The purposes of this research were 1) to study innovative leadership of school administrators Chachoengsao primary educational service area office 2. 2) to compare innovative leadership of school administrators Chachoengsao primary educational service area office 2 by gender educational background, educational institution size and work experience. The sample of this research were teacher, Chachoengsao primary educational

service area office 2 of 317 people. Stratified random sampling was performed. by comparing the proportion of the population with the specified sample. Then simple random in order to reach the specified number of sample groups. The instruments used in the study was a 5 – level rating scale questionnaire with the reliability of the whole edition at the level.98. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation, t-test, and one way analysis of variance.

The results showed that 1) Innovative leadership of school administrators Chachoengsao primary educational service area office 2. the overall at high level. When considering each aspect, it was found that the first average was in creating an innovative organizational atmosphere, followed by having a vision for change. The final ranking is risk management. 2) Comparison results Innovative leadership of school administrators Chachoengsao primary educational service area office 2 found that classified by gender educational background school size found that overall were not statistical significance and classified by work experience found that overall were significantly different at the statistical level of .05.

Keywords: Innovative leadership, Administrators, Chachoengsao primary educational service area office 2

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ราชกิจจานุเบกษา, 2560: 78) หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (1) ให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน (3) ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารงานของรัฐและแผนกำลังคนภาครัฐให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ โดยต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงานของรัฐแต่ละหน่วยงานที่แตกต่างกัน (4) ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ และสามารถเจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา

การพัฒนาประชากรวัยเรียนทุกคนทุกช่วงวัยตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยม ศึกษา ให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีศักยภาพ มีทักษะความรู้เป็นคนดีมีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการวางแผนชีวิตและการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสม สามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า จำเป็นต้องพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนสามารถก้าวทันการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองอย่างต่อเนื่อง ครูและบุคลากรทางการศึกษานับว่าเป็นผู้ที่มี

บทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญในอาชีพหน้าที่ของตน โดยครูต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นครูมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง และเป็นต้นแบบด้านคุณธรรมและจริยธรรม พัฒนาคณะกรรมาธิการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยปรับบทบาทจาก “ครูผู้สอน” เป็น “Coach” หรือ ผู้อำนวยการการเรียนรู้ทำหน้าที่กระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจแนะนำวิธีเรียนรู้วิธีจัดระเบียบการสร้างความรู้ ออกแบบกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนและมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563: 40)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาผู้นำ คือ พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและกรรมมีส่วนร่วมกับชุมชน ได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะความเป็นผู้นำในการจัดการบริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นหนึ่งในคุณลักษณะที่ผู้บริหารของโรงเรียนจะต้องมีเพื่อสร้างความตระหนักและปรับเปลี่ยนทัศนคติ และความสามารถในการเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม สามารถเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ และกรอบทำงานที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ผู้นำเชิงนวัตกรรมที่สามารถนำความคิดสร้างสรรค์มาเปลี่ยนเป็นการกระทำ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเรียนรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติให้เป็นผู้ผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยคำนึงถึง 2 ประเด็นหลัก คือการนำวิธีการใหม่ ๆ มาใช้เพื่อให้เกิดภาวะผู้นำและการเป็นผู้ผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อการเกิดนวัตกรรมต่าง ๆ ในเวลาเดียวกันนำความคิดเชิงนวัตกรรมมาช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมต่าง ๆ ในองค์กรอีกด้วย ผู้นำเชิงนวัตกรรมมีหน้าที่หลักในการเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรไปสู่วัฒนธรรมนวัตกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 63-64)

การกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565 ในด้านคุณภาพ ข้อที่ 2 พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่านคณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการเลือกศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ และข้อที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครูและด้านประสิทธิภาพ ข้อที่ 1 พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และข้อที่ 5 สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบการพัฒนาวัตกรรมการศึกษาและการเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการชั้นศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563: 1-2) จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงานของบุคลากรในองค์กร คือ ช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีจุดเน้นหรือเป้าหมายร่วมกันในการปฏิบัติงาน เกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีภายในกลุ่ม เกิดความไว้วางใจหรือใจระหว่างกันในการทำงาน สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ขององค์กร นอกจากนี้ ยังเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในการกำหนดทิศทางขององค์กรอย่างมีกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม การสร้างนวัตกรรมใหม่ในการผลิตหรือปรับปรุงการผลิตสินค้าและบริการ การบริหารจัดการด้วยวิธีการทำงานในรูปแบบของเครือข่ายและองค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของ

ผู้ใช้บริการที่มีความคาดหวังเพิ่มขึ้นจากการใช้บริการขององค์กร และสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรมได้ (กุลชลี จงเจริญ, 2561: 8) สอดคล้องกับงานวิจัยของ เวียงวิวรรธน์ ทำทูล (2557: 141) ที่ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจะส่งผลต่อการเป็นองค์กรที่มีขีดความสามารถ และสมรรถนะสูงในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้ และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ซึ่งส่งผลต่อการเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนได้ร้อยละ 80 การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จะสามารถนำความสามารถของตนในการโน้มน้าวหรือจูงใจให้บุคลากรในองค์กรทำงานด้วยความเต็มใจ และยังประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรตั้งไว้ได้ซึ่งการที่ผู้บริหารจะสามารถพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมได้นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ 1) ปัจจัยระดับบุคคล 2) ปัจจัยระดับทีมงาน และ 3) ปัจจัยระดับองค์กร (กุลชลี จงเจริญ, 2561: 27) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงจะส่งผลให้การปฏิบัติงานในด้านการบริหารสถานศึกษา เกิดการสร้าง พัฒนา และเป็นแรงผลักดัน เพื่อให้ได้นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาสามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีทั้งหมด 7 อำเภอ มีจำนวนโรงเรียน 145 โรงเรียน โดยอำเภอพนมสารคาม 40 โรงเรียน อำเภอบางคล้า 16 โรงเรียน อำเภอแปลงยาว 19 โรงเรียน อำเภอราชสาส์น 7 โรงเรียน อำเภอสนามชัยเขต 35 โรงเรียน อำเภอท่าตะเกียบ 20 โรงเรียน และอำเภอคลองเขื่อน 8 โรงเรียน ในแต่ละโรงเรียนมีลักษณะการบริหารจัดการในบริบทที่แตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา โดยมุ่งตอบสนองต่อพันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2 ในการเสริมสร้าง และพัฒนาทุนมนุษย์และบริหารจัดการสู่องค์กรสมรรถนะสูง ตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจุบันผู้บริหารมีทักษะภาวะผู้นำในทุก ๆ ด้าน แต่ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารยังไม่ปรากฏเป็นที่ประจักษ์มากนัก เนื่องจากปัญหาในระดับบุคคลแล้ว ผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนมุมมอง ทักษะคิด รู้จักเปิดใจกว้าง ไม่ยึดติดกับความคิดหรือความรู้เดิม ๆ ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงผู้นำเชิงนวัตกรรมครั้งยิ่งใหญ่ เป็นการเริ่มต้นสู่การเปิดรับสิ่งใหม่ที่ไม่มียึดติดที่ เกิดขึ้นในใจ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำมากกว่าที่จะใช้การจัดการ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การเป็นผู้นำประสบความสำเร็จ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2, 2566: 55) ทั้งนี้ในการบริหารจัดการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารและเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีคุณลักษณะ ศักยภาพ ความรู้ ทักษะ ประสพการณ์อย่างหลากหลาย เพื่อแสดงออกได้ถึงความเป็นผู้นำของบุคลากรในหน่วยงาน มีบุคลิกลักษณะของความเป็นผู้นำ มีภาวะผู้นำสามารถจูงใจโน้มน้าวให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์พร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งความสำเร็จในองค์กรนี้ นอกจากผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการบริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดีแล้ว การร่วมมือกันทำงานของทีมงานก็เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนให้การทำงานสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อุทุมพร จันทร์สิงห์, 2561: 1) จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าวพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจในเรื่องนวัตกรรม โดยเฉพาะสถานการณ์ปัจจุบันภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ซึ่งมีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการผลิตพัฒนาสื่อ

และนวัตกรรมที่จะสนับสนุนการเรียนรู้และการทำงานในสถานศึกษาตลอดจนการนำนวัตกรรมเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ซึ่งการทำให้ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษายอมรับเทคโนโลยี นวัตกรรม และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้การยอมรับและนำสิ่งเหล่านั้นมาใช้กับตนเองก่อนเผยแพร่หรือส่งเสริมให้ครูแล้วค่อยผลักดันให้ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาให้การยอมรับ แล้วบูรณาการเข้าไปสู่สถานศึกษาและห้องเรียน (สมชาย มะลิซ้อน, สัมภาษณ์, 31 ตุลาคม 2566)

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางการพัฒนาความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา ส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,783 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2, 2565: 8)

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608) จำนวน 317 คน ดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยเทียบสัดส่วนของประชากรกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert, 1967: 90)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

2. กำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนดให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ให้พิจารณาความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC: index of item objective congruence) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 50) ซึ่งให้ระดับความคิดเห็นในแบบสอบถามแต่ละข้อ

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการแจกแบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อคณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุรนารี เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เพื่อขอเก็บข้อมูลจากครู และขอนัดวัน เวลาในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบออนไลน์ ตามวัน และเวลาที่ได้นัดหมายไว้กับโรงเรียน โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถามแบบออนไลน์จนครบทั้งหมด 317 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด ใช้เวลาในการเก็บแบบสอบถาม ตั้งแต่ วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ.2566 ถึงวันที่ 5 มกราคม พ.ศ.2567

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาพิจารณาและตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำคะแนนที่ได้จัดพิมพ์ลงเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป

2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

3. วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลความหมายของคะแนนภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 อยู่ในระดับใด โดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดเกณฑ์โดยอาศัยแนวคิดตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1967: 247) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis- of Variance) เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้การสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least significant difference)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 317 คน ส่วนใหญ่เป็นครูเพศหญิง จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 58.68 ครูเพศชาย จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 41.32 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 64.35 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 35.65 ส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 39.44 ขนาดกลาง จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 30.28 ขนาดใหญ่ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 22.08 ขนาดเล็ก จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 44.47 ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 10 -20 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 32.80 และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 22.73

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	n = 317			
	\bar{x}	SD.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมกับทีมงาน	4.15	.59	มาก	4
2. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม	4.25	.54	มาก	1
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.21	.59	มาก	2
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.16	.63	มาก	3
5. ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.15	.61	มาก	5
รวม	4.18	.55	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = .55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๒ ประถมศึกษาเขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .54) รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = .59) อันดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .61)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๒ ประถมศึกษาเขต 2 จำแนกตามเพศ

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๒ ประถมศึกษาเขต 2	เพศ				t	P
	ชาย		หญิง			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมกับทีมงาน	4.16	.58	4.14	.60	.222	.824
2. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กร นวัตกรรม	4.24	.55	4.26	.54	-.272	.785
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.21	.60	4.20	.58	.104	.917
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.17	.63	4.16	.64	.089	.929
5. ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.15	.59	4.15	.63	.011	.992
รวม	4.19	.55	4.18	.55	.039	.969

จากตาราง 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๒ ประถมศึกษาเขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2	วุฒิการศึกษา				t	P
	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า (n = 204)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 113)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมกับทีมงาน	4.16	.59	4.12	.60	.523	.601
2. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กร นวัตกรรม	4.26	.55	4.23	.53	.547	.585
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.22	.59	4.18	.59	.553	.581
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.20	.63	4.10	.64	1.304	.193
5. ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.18	.61	4.10	.60	1.087	.278
รวม	4.20	.56	4.15	.53	.874	.383

จากตาราง 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	P
1. ด้านการมีส่วนร่วมกับทีมงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.084	3	.361	1.014	.387
	ภายในกลุ่ม	111.598	313	.357		
	รวม	112.682	316			
2. ด้านการสร้างบรรยากาศ แห่งองค์กรนวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	.303	3	.101	.338	.798
	ภายในกลุ่ม	93.812	313	.300		
	รวม	94.116	316			
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์การ เปลี่ยนแปลง	ระหว่างกลุ่ม	.915	3	.305	.868	.458
	ภายในกลุ่ม	109.936	313	.351		
	รวม	110.851	316			

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2						
	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	P
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	1.244	3	.415	1.017	.385
	ภายในกลุ่ม	127.615	313	.408		
	รวม	128.859	316			
5. ด้านการบริหารความเสี่ยง	ระหว่างกลุ่ม	.820	3	.273	.718	.542
	ภายในกลุ่ม	119.128	313	.381		
	รวม	119.948	316			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.698	3	.233	.746	.525
	ภายในกลุ่ม	97.666	313	.312		
	รวม	98.364	316			

จากตาราง 4 พบว่า ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2						
	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	P
1. ด้านการมีส่วนร่วมกับทีมงาน	ระหว่างกลุ่ม	4.264	2	2.132	6.175*	.002
	ภายในกลุ่ม	108.418	314	.345		
	รวม	112.682	316			
2. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่ง องค์กรนวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	.753	2	.377	1.266	.283
	ภายในกลุ่ม	93.363	314	.297		
	รวม	94.116	316			

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา						
เขต 2	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	P
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง	ระหว่างกลุ่ม	1.858	2	.929	2.677	.070
	ภายในกลุ่ม	108.993	314	.347		
	รวม	110.851	316			
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	5.628	2	2.814	7.170*	.001
	ภายในกลุ่ม	123.231	314	.392		
	รวม	128.859	316			
5. ด้านการบริหารความเสี่ยง	ระหว่างกลุ่ม	1.760	2	.880	2.338	.098
	ภายในกลุ่ม	118.188	314	.376		
	รวม	119.948	316			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.520	2	1.260	4.128*	.017
	ภายในกลุ่ม	95.844	314	.305		
	รวม	98.364	316			

* $\leq .05$

จากตาราง 5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อันดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง

2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการใช้นวัตกรรมเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาองค์กรให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม สามารถดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ขององค์กรได้อย่างแท้จริง โดยมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ คิดบูรณาการ มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการที่จะเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาแบบเดิม ๆ ให้มีการใช้นวัตกรรมในการบริหาร และการเรียนการสอนให้เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ จุมพล อินทรศร (2561: 11) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เป็นลักษณะผู้นำที่มีพฤติกรรมในการนำตนเองเรียนรู้เข้าใจสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลง สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทขององค์กร เพื่อเพิ่มมูลค่าทั้งในด้านปริมาณและด้านคุณภาพในการขับเคลื่อนให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับ บูฮาเลีย และคณะ (Bouhali et al., 2015: 72-78 อ้างถึงใน นุชิตา สุวแพทย์, 2560: 34) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่สำคัญ ได้แก่ เลือคนให้ตรงกับงาน กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ กระตุ้นให้เกิดความคิดที่หลากหลาย กำจัดอุปสรรคต่อการเกิดความคิดสร้างสรรค์ ยอมรับความผิดพลาดของตนเองและผู้อื่นและนำไปแก้ไข ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และชี้ให้เห็นถึงจุดร่วมของการทำงานเพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชิต โฉมศรี (2562: 204) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563: 35) ศึกษาเรื่อง ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพรพรรณ สียวง (2564: 117) ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย โดยรวม อยู่ในระดับมาก

2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตาม

สมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บริหารรุ่นใหม่ได้รับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอทั้งก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง และระหว่างดำรงตำแหน่ง ทำให้ผู้บริหารมีคุณลักษณะความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม มีความรอบรู้ในวิชาชีพ สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับของ อัลลามี เฉิง และทวาลท์ (Alsolami, Cheng and Twalh, 2016 อ้างถึงใน เนาวรัตน์ เยาวนาถ, 2562: 60) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความแตกต่างจากพฤติกรรมของภาวะผู้นำโดยทั่วไป กล่าวคือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะปฏิบัติหน้าที่ตามความสามารถอย่างเต็มใจ บุคคลที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะเป็นบุคคลที่มีทักษะภาวะผู้นำที่หลากหลายประกอบไปด้วย ภาวะผู้นำแบบความสามารถพิเศษ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง รวมถึงคุณลักษณะและความสามารถของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร นวนทอง (2565: 95) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญญา แสงแก้ว (2565: 79) ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเถิน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 2 พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเถิน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัญ ประทุมมา (2566: 272) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา จำแนกตามเพศ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ หลากหลายรูปแบบ ผู้บริหารมีความตื่นตัวกับข้อมูลหรือสิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรคิดสร้างสรรค์พัฒนางานใหม่ ๆ นำไปสู่การสร้างนวัตกรรม และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมไปถึงผู้บริหารนำความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมไปสู่การพัฒนาโรงเรียน ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าประสงค์โดยผู้บริหารร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของสถานศึกษา ซึ่งทำให้ครูที่วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ดังสรุปของ วัชรพงศ์ ทัศนบรรจง (2563 : 7) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการนำนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการแก้ไขปัญหาขององค์กร เป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำให้บุคลากรในองค์กรสร้างนวัตกรรมใหม่ขึ้นมา และทำให้องค์กรขับเคลื่อนโดยใช้แนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ โดยการสร้างนวัตกรรมขึ้นมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชณวีวิสา จันทพิมพ์ (2565: 91) ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพรพรรณ สี่

ยวง (2564: 117) ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัญ ประทุมมา (2566: 272) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ข้าราชการครูมีความคิดเห็นว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกขนาดของสถานศึกษา มีความคิดเห็นเหมือนกัน ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ต้องมีการปรับตัวเพื่อเข้าสู่โลกในศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งนวัตกรรมจัดเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารการศึกษา เนื่องจากนวัตกรรมการบริหารการศึกษาสามารถช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธมนวรรณ จันทร์สวย (2564: 82) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร นวนทอง (2565: 95) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารรุ่นใหม่ที่ยาวน้อย จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันเห็นถึงความสามารถในการเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมแตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากจะสามารถตัดสินใจในการบริหารได้ดี โดยอาศัยประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมาเป็นพื้นฐานในการนำนวัตกรรมมาใช้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธมนวรรณ จันทร์สวย (2564: 82) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภา แสงแก้ว (2565: 79) ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเถิน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีวัฒน์ ยืนยง (2563:

44) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารความเสี่ยง ค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมกิจกรรมเพื่อป้องกันหรือลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรมีอิสระด้านความคิดในการวางแผนเพื่อลดความเสี่ยงในการทำงาน มีความกล้าเผชิญหน้ากับปัญหา สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาอย่างเด็ดเดี่ยว

2. จากผลการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมกับทีมงาน ค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 2 รองจากสุดท้าย ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูผลัดเปลี่ยนเป็นผู้นำหรือผู้ตามในการปฏิบัติงาน มีการให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานกับทีมงาน ร่วมระดมสมองช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3. จากผลการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 3 รองจากสุดท้าย ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างทางเลือกใหม่เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมครูให้ประยุกต์นวัตกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน กระตุ้นครูให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่โดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

3. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการยกระดับคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559) แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

กุลชลี จงเจริญ. (2561). เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 12 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ชุดวิชา 23728 นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

จุมพล อินทรศร. (2561). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานครกับการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อดิจิทัลที่เป็นสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ธมนวรรณ จันทร์สวย. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นุชิตา สุวแพทย์. (2560). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เนาวรัตน์ เยาวนาถ. (2562). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรีวัฒน์ ยืนยง. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี. คณะศึกษาศาสตร์ บริหารการศึกษา.
- ปาริฉัตร นวนทอง. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พัชญ์วิสา จันทพิมพ์. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย. (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- เพ็ญญา แสงแก้ว. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเถิน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2. (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. เล่ม 134 (ตอนที่ 40).
- วัชรพงศ์ ทศนบรรจง. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. (วิทยานิพนธ์ ค.ม.), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- วิษุฒะ ประทุมมา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา. (หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา.
- เวียงวิวรรณ์ ทำทูล. (2557). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียน. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริพรพรรณ สียวง. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สมชาย มะลิซ้อน. (2566). ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดท่าเกวียน (สัຍุທိศ). สัมภาษณ์, 31 ตุลาคม 2566.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. (2566). รายงานผลการดำเนินงานประจำปี งบประมาณ 2566.
- อนุชิต โฉมศรี. (2562). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุทุมพร จันทร์สิงห์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essential of psychological testing*. (5thed.). New York: Harper and Collins.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1987). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.